

NeDELO

Nedelja je dan za Nedelo.

NAROČITE SE: ((080 11 99))

Država Castro

PUNGERČAR Marija Mojca, 27.01.2001

Na svetu je nekaj legendarnih ulic in sosesk, ki so vsaj toliko popularne kot njihova mesta – gostitelji, pogosto celo bolj. Ulica Castro v San Franciscu je takšna soseska. Po velikosti razmeroma majhno ulico bi lahko imenovali kar mesto v mestu, saj ima znotraj San Franciscu povsem razpoznaven značaj in podobo. Castro je pravzaprav kar država v malem. In kot vsaka država ima tudi Castro svojo zastavo. Ta visi praktično nad vsakim hišnim pročeljem, v dokaz dobrih diplomatskih odnosov pa enkrat na leto zaplapola tudi med zastavami na mestni hiši. Mavrica, ki jo je leta 1997 sešil lokalni umetnik Gilbert Baker iz osmih raznobarnih trakov, je glavna zunanja insignija soseske. Ta je vanjo projicirala svoje ideale: svobodo, različnost in pravico za vse. Castro je tudi romantična ulica z visokim povprečjem poljubljanja in objemanja v javnosti. Je podoba idealnih odnosov, bi lahko rekli, s pripombo, da je različnospolni par na Castru tako rekoč pomota.

Castro je »homoseksualna« soseska. Je najbolj odprto, javno in ponosno središče homoseksualnega življenja in kulture ne samo v San Franciscu in Ameriki, pač pa tudi v svetovnem merilu. Soseska ni izključevalna do heteroseksualnih prebivalcev, samo razmerje je obrnjeno – heteroseksualci so pač na Castru v manjšini. Pa tudi med ljudmi, ki bi jim hoteli takoj prilepiti oznako »homoseksualec«, obstaja veliko razlik. Tu so geji – moški homoseksualci, lezbijke, biseksualci, transseksualci in transvestiti, če naštejemo le najbolj izstopajoče. Skupine, ki predstavljajo odklon od zgolj heteroseksualno naravnane večine, so se same opredelile za »queer nacijo«. Čeprav na Castru prevladujejo geji, lahko sosesko označimo za simbolno prestolnico vseh, ki so bili nekdaj označeni za pomoto narave.

Kot vsa naselja na svetu ima tudi Castro svojo naselitveno zgodovino. Že lega globeli ji daje značaj posebnega območja. Na severu meji na sosesko Haight Street, na jugovzhodu pa se prevesi v dolino Eureka. Povsem slikovito si lahko predstavljamo prvo skupino homoseksualcev, ki se je ločila iz post flower-power scene na Haight Street in se v zgodnjih sedemdesetih spustila v dolino Castro, iščo dom in zavetje. Zasedba pretežno z irskimi priseljenci naseljene doline seveda ni potekala brez konfliktov. V sedemdesetih je Castro postal prizorišče racij in bojov med homofobično oblastjo in meščani ter čedalje bolj silovitim aktivizmom homoseksualne manjšine. Tej so se pridruževali prišleki iz vsega sveta. Lokalni publi so se sčasoma umaknili. Homoseksualci so odprli svoje lokale, ki so oskrbovali sosesko, rabili pa so tudi kot shajališča za politične aktivnosti. Tak podjetnik je bil tudi Harvey Milk. Njegova fotografska prodajalna je postala center njegove politične kampanje za mesto nadzornika v mestnem svetu. Z izvolitvijo je Harvey Milk postal prvi odkriti homoseksualni funkcionar v mestni vladi, žal pa že enajst mesecev zatem tudi žrtev strelnega napada, v katerem je poleg njega umrl tudi tedanji župan George Moscone.

Spominu na Harveyja Milka se je mesto poklonilo s poimenovanjem trga na Castru. Fotografska prodajalna, kjer je Milk nekdaj zbiral somišljenike, je danes poslovalnica korporacije Ritz z enournim razvijanjem fotografij. Z diskretnostjo si lokal zagotavlja popularnost med lokalno klientelo, saj spoštuje popolno zasebnost tudi intimnih posnetkov, ki bi kje drugje zlahka pristali na internetu brez vednosti avtorjev. Pete, manager srednjih let, ki vodi trgovino in laboratorij, približno enkrat na teden zamenja barvo las. Nič nenavadnega pravzaprav, če ne bi bil Ritz tako kot vse ameriške korporacije zavezan strogi kodi oblačenja za zaposlene. Kavbojke, na primer, so prepovedane. Prav tako superge, več kot en uhan na uho, obarvani lasje, in še bi lahko naštevali. Pete in njegovo pridno mavrično krdelo pa se na to poživljajo. Ta lokal namreč proda več kot ostale poslovalnice. Fotografija je izredno priljubljena ljubiteljska aktivnost gejev. Povezana je z naraščajočim življenjskim standardom, ta pa s prostim časom, družabnostjo in potovanji. Beleženje podob ima v primeru homoseksualcev skoraj metafizični pomen – komu so namenjeni osebni arhivi v kulturi, ki redko rojeva potomce?

Značaj geta, značilnega za prvi dve desetletji obstoja Castra, je v devetdesetih povsem izrinilo odpiranje navzven in sproščeno konzumiranje življenja. Bari, okrepčevalnice in restavracije, trgovine z oblačili priznanih blagovnih znamk, videoteke, banke, lekarne in prodajalne s spominki dopolnjujejo razkošno podobo ulice, katere srce je živahna množica na cesti. Za žensko, ki se pogosto vrača sama domov, pa je Castro tudi izjemno varna soseska. Lahko je prepričana, da je ne bo tudi v opustelih nočnih urah nihče niti opazil, kaj šele nadlegoval. Moška pozornost, ki lahko predstavlja potencialno nevarnost, je pač namenjena drugim moškim. Castro je »varna hiša« v pomenu, ki ga poznamo iz povezave s socialnimi zatočišči ali celo skrivališči teroristov. Sama sem Castro izkusila kot okolje, kjer ne veljajo napadalni vzorci obnašanja med spoli na javnih mestih. Mladi Tunizijec Sabir, ki dela v enem od lokalov, pa se vseeno pritožuje. Njegova privlačnost mu velikokrat otežuje prodajanje časopisov in revij strankam, ki bi rade odnesli domov tudi kaj bolj mesenega. Sabirju so všeč ženske.

Danes Castro pomeni veliko več kot vsoto posameznih identitet in identifikacijskih skupin pod skupnim imenom »čudnosti«. Simbolizira obliko drugačnosti, v kateri se vse bolj pogosto prepozna tudi heteroseksualna populacija. V lanskoletni anketi o homoseksualnih vrednotah, izvedeni ob tradicionalnem praznovanju gejev, lezbijk, transvestitov, transseksualcev in biseksualcev, so anketiranci postavljali na prvo mesto vrednoto »biti«, da si to, kar si, brez tega, da bi se opravičeval, komu kaj razlagal ali skrival. Pa naj bo »to« karkoli, isto ali drugačno. Kdo pa danes še sploh lahko z gotovostjo trdi, kdo ali kaj da je? Identiteta je nekaj najbolj neulovljivega in začasnega. Že premik v prostoru te lahko iz pripadnika neke večine spremeni v manjšino, kot se je to meni zgodilo na Castru. Pomembno je le to, da svojo različnost lahko živiš. Svoboda izražanja in izživljanja lastne različice obstoja, socialna povezanost, strpnost in spoštovanje različnosti drugih so

gotovo vrednote, ki niso izključno vezane na istospolno usmerjenost. Prej bi lahko rekli, da so te vrednote evolucijsko presegle jezik osnovnih homoseksualnih konceptov, izhajajoč iz boja za pravico do istospolne spolne izbire.

V življenju vsakega homoseksualca je eden najbolj pomembnih trenutkov tisti, v katerem objavi svojo spolno naravnost. To dejanje je v žargonu poznano kot »coming out«, ali »coming out of closet«. Ulica Castro v San Franciscu je zgodovinski prostor, kjer je takšen izhod iz »omare« opravila kritična masa ameriških homoseksualcev v zgodnjih sedemdesetih letih. Z njimi je mesto pridobilo nov segment kulture, potrdila pa se je tudi vloga San Franciscu kot iniciacijskega prostora novih gibanj. To kar je dal San Franciscu svetlu v šestdesetih letih s hipijevskim gibanjem, se je deset let pozneje ponovilo z razcvetom homoseksualne kulture, konec devetdesetih pa s pojavom dot-com antikulture.

Castro v San Franciscu je dober primer vpisa neke družbene podskupine v mesto in v arhitekturo. Odkar so homoseksualci oblikovali svojo zavest v smislu družbene podskupine, si prizadevajo najti svoje mesto pod soncem in umestitev v obstoječe socialne strukture. Boj za osvoboditev izpod ideologije heteroseksualnosti je pravzaprav le eden od bojov, ki so jih napravila prevratniška šestdeseta leta. Da so homoseksualci lahko trideset let obdržali Castro, so bile potrebne določena ekonomska moč, solidarnost in politična vplivnost. To pa so že značilnosti, ki presegajo zgolj spolno naravnost. Z drugimi besedami: da bi Castro ostal homoseksualni Castro, so morali geji najprej postati manj homoseksualni. Razviti so morali skupna socialna izhodišča, politični program, ekonomsko moč, se povezovati še zaradi drugih ciljev, kot pa je svobodna spolnost. Da bi zagotovili obrambo svojih interesov, so morali postati del obstoječe politične strukture. Skratka, iz množice posameznikov so morali postati manjšina, podobna narodnostnim manjšinam.

Iz zgodovinskega vidika lahko govorimo o najmlajši manjšini na svetu, s to razliko, da se ne nanaša na teritorij, pač pa na razcep v civilizacijskem vzorcu. Kultura ali narod homoseksualcev je tvorba, ki sloni na paradoksu. Naj se zdi homoseksualnost še tako globalna in neomejena v smislu naroda, države in pripadnosti družbenim razredom, je kot družbeni fenomen vendarle odločilno vezana na konkretne prostore. Brez zavzetja lastnih teritorijev si homoseksualci ne bi mogli ustvariti svojega načina življenja, kaj šele kulture. Čeprav je homoseksualna kultura zanikanje preživetih identifikacijskih vzorcev skupnosti, v marsičem dolguje svoj obstoj in razcvet posnemanju kolonizacijskih strategij. Kot ostali priseljenci so tudi homoseksualci naselili mestne četrti. Podobno kot Poljaki, Irci, ali Židje so tudi homoseksualci zgradili hiše, odprli trgovine in gostilne, šole in cerkve.

Ulica Castro je izvrsten primer takšne kolonizacije prostora. Po njej si lahko ustvariš sliko o prioritetah in potrebah današnje homoseksualne generacije. Na prvem mestu je družabno življenje, ki ga oskrbuje cela paleta različnih restavracij in klubov, od ekskluzivno moških barov do tistih z mešanim profilom. Na drugem mestu je skrb za telo in zdravje. Ta se ne začne šele pri fitnessu ali vitaminskih napitkih, pač pa kar pri stalni oskrbi z zdravili, ki vzdržujejo pri življenju HIV pozitivne. Na Castru se nahaja cela vrsta lekarn z dežurnimi svetovalci, drogerija Valgreen je odprta noč in dan. Mimogrede – polica s higienskimi vložki za moške je veliko bolj bogato založena kot polica z ženskimi vložki in ali ve kdo povedati, zakaj je različica za moške dvakrat večja od vložkov za ženske? Tretja kategorija so prodajalne z luksuznimi artikli, od oblek do spominkov. Lokalna produkcija uporabnih in umetniških izdelkov se giblje v razponu od direktne pornografije do blagih namigov na spolnost. Kakor ima vsako mesto ali etnična skupina svojo prispodobo, maskoto, tako jo ima tudi Castro. V tem primeru sta to falus in že omenjena mavrica. Na prodajnih policah so me nazadnje presenetili nekakšni kvačkani mavrični kondomi, za katere se je izkazalo, da so preobleke za držala za ponve.

Prevlada falusoidne estetike nam pove, da je Castro moška zadeva. Čeprav se sodobni geji v političnem smislu načrtno zblizujejo z lezbijkami, pa te sosesčini niso vtisnile svojega prepoznavnega pečata. Medtem ko so bili zunanji atributi, kot so kontroverzna oblačila, videz in obnašanje, vedno pomemben del besednjaka gejev, lezbijke po njih posegajo v dosti manjši meri. Posnemanje moške noše, značilno za zgodnja obdobja nastopov lezbijk v javnosti, je tako in tako preraslo v obče veljavni *unisex*. Če bi sklepali po številu lezbijk, ki bi jih na ulici prepoznali z lahkoto, na primer po zunanosti izstopajoče »butch« lezbijke ali »usnjene motoristke«, potem bi lahko rekli, da je gejev v družbi občutno več. Tega seveda ne bi bilo varno trditi, še posebno ne v bližini katere od predstavnic zgoraj omenjenih skupin. Odgovoru smo bliže, če pomislimo, da so geji in lezbijke vendarle ženske in moški. Zgodovinsko gledano so moški bolj opazno nastopali v javnosti, se družili v gostilnah in barih, ženske pa so se posvečale domu in družini. Čeprav se te razlike med spoloma manjšajo tako pri homoseksualcih kot pri »straight« populaciji, še niso izravnane. Lezbijke se pogosteje vključujejo v socialne dejavnosti, kot so S.O.S telefoni ali zatočišča za zlorabljene, medtem ko so geji bolj opazno dejavni pri političnih, kulturnih in družabnih aktivnostih.

Druga razlika se nanaša na komercializacijo homoseksualne spolnosti. Pornografije za lezbijke je občutno manj kot pornografije za geje, od katere živi množica videotek in trgovin, ne samo na Castru. Lezbijke nasprotujejo izrabi lezbične spolnosti v komercialne namene, predvsem zaradi tega, ker je opazovanje ali sodelovanje pri lezbičnem seksu ena od najbolj razširjenih želja heteroseksualnih moških. Zdi se tudi, da je homoerotika pri moških veliko bolj povezana s strukturami moči in nadzora kot pri lezbijkah. Priljubljeni Dady's (očkov bar) je s prepoteno erotiko nabit nočni bar, kjer se zbirajo tetovirani mišičnjaki, vsi na las podobni gradbenim delavcem – stripovskim junakom, kot bi jih narisal Tom of Finland. Ne bomo pa našli npr. nobenega kluba Mama, v katerem bi se zbirale ženske še zaradi česa drugega kot zaradi izmenjave izkušenj s pleniciami.

Geji niso imuni pred razizmom. Latinski, azijski in afriški homoseksualci se v skupnosti še ne počutijo popolnoma sprejete, težave pa imajo tudi zaradi tega, ker izhajajo iz kultur, v katerih je istospolna naravnost še vedno tabu. Kazanje s prstom na izključevalne primese belega homoseksualnega mainstreama lahko dobi tudi komične dimenzije. Bi lahko politične nekorektnosti obtožili lokalni pevski zbor San Francisco Gay Man's Chorus, ki v svoje vrste ne sprejema žensk? Niti tistih, ki basirajo prav na debelo. SFGMC je sicer imeniten moški pevski zbor, katerega repertoar se giblje v razponu od božičnih pesmi pa do priredb uspešnic Abbe. Pri teh zadnjih se odlikuje po prepričljivi interpretaciji, ki mestoma spominja na juriše partizanskih pevskih zborov.

Abba in ostale glasbene zvezde so pogosto na odru tudi v Harvey's, restavraciji, ki obuja še en spomin na Harveyja Milka. Vsake toliko lokal namreč priredi karaoke, ki se jih udeležuje estrada lokalnih transvestitov. Kostume si zvečine šivajo kar sami, s tkaninami, perjem in bleščicami pa jih oskrbuje trgovina Cliff's Variety, v

kateri lahko kupiš vse od žarnice do lasulje. Prevzemanje vloge nasprotnega spola oziroma transvestizem je bil izvorno tako močno povezan s homoseksualnostjo, da se je to dvojje včasih kar enačilo. Danes pa veselje nad preoblačenjem v ženska oblačila priznava tudi vse več heteroseksualnih moških. Že površen sprehod po Castru ti dokaže, da homoseksualec ni nujno ženska v moškem telesu, čeprav ga pogosto srečamo kot moškega v ženski obleki. Kako bi potemtakem lahko razložili pojav »pravega moškega«, mišičastega korenjaka s košatimi brki, v oprijeti majici in kavbojkah, te izjemne vrste, ki se je zaradi razširjenosti prijel kar vzdevek *Castro Clone*? Pri preigravanjih vlog obeh spolov geji preigravajo moške stereotipe nič manj kot ženske stereotipe. Kostumiranje, preoblačenje in mimikrija dajejo ulici Castro pridih gledališča, kjer je vsaka vloga mogoča in dobrodošla. Homoseksualci so zelo zaposleni z oblikovanjem zunanjih videzov, ki nastavljajo pasti za pogled in spolno željo. Golota ima enako vlogo kot obleka oziroma kostum. Sprostite se, na Castru nihče ne obrača oči stran od golote in poudarjanja spolnih atributov!

Castro živi za nekaj dogodkov na leto. Praznik soseščine je vsakoletni ulični sejem, kjer lokalni umetniki in obrtniki prodajajo svoje izdelke. Dolina se za to priložnost popolnoma zapre za promet, na ulici se ugnezdijo lični šotori in stojnice, odri za glasbenike in govorce. Ta fešta je dosti bolj podobna festivalu v Riu de Janeiru kot pa kakemu Münchenskem Oktoberfestu. Večtisočglava množica vstvalovi v sožitju glasbe, dobre hrane in pijače, sonca in modrega neba. Na zadnjem sejmu sem se tudi sama zavrtela ob polkah ameriške country glasbe. Uživanje v najbolj kontroverznih oblikah pop kulture je gejem pisano na kožo in vsebuje še nekaj pristnega prevratniškega žmohta, ki ga kaka Madonna ne premore. Nočna različica cestne fešte se zgodi na Halloween – noč mrtvih duš. Kostumi so tokrat ubrani na bizarnost. Kljub gneči so udeleženci izjemno obzirni drug do drugega, med okostnjaki in zombiji pa se počutiš tudi zato, ker je smrt vedno prisotna: kot spomin na umrle ljubimce in prijatelje ali pa morda kot tempirana bomba virusa HIV v telesu.

Obe praznovanji po pomembnosti zasenči tradicionalni junijski festival *Pride* (ponos). *Pride* 2000 je bila že trideseta obletnica maršev za svobodo in parad ponosa v San Franciscu (*San Francisco Freedom Marches and Pride Parades*). Glede na podatke lokalne zgodovinarke dr. Susan Stryker so se homoseksualci San Franciscu prvič spontano uprli preganjanju policije leta 1966 v neki kavarni v soseski Tenderloin. Pozneje istega leta so se v visokem številu udeležili protestnega pohoda in demonstracij na ulici Market Street. Tri leta kasneje je slavni upor »Stonewall Inn« v New Yorku zanetil gibanje za pravice homoseksualcev po vsej državi. Prvi uradno organizirani pohod v zalivskem območju se je zgodil leta 1972, dogodek pa se je do danes razvil v enega od največjih pohodov v Kaliforniji. Leta 1999 so našteali preko 750.000 udeležencev iz 220 držav. Lanskoletni podatki bodo objavljeni šele spomladi, a že zdaj je jasno, da je bila *Pride* 2000 največja, najbolje pripravljena in najbolj množično obiskana parada v vsej njeni zgodovini.

Na »parado ponosa« se prireditelji pripravljajo vse leto. Parada vsako leto poteka po ulici Market Street in se razvije v celodnevno praznovanje pred mestno hišo. Dogodka se udeležijo organizirane skupine z vsega sveta: različne homoseksualne organizacije, kulturna in umetniška društva, socialne in zdravstvene organizacije, etnične manjšine, poslovni partnerji in sponzorji ali pa preprosto družine, znanci in prijatelji. Paradirajo peš in na kolesih, na rolerjih, v avtomobilih in na tovornjakih. Nihče ne želi zamuditi pogleda na lokalne »*Dykes on Bykes*«, lezbijke na motorjih. Od mestne hiše se nato mnogi napotijo na Castro, kjer se praznovanje na cesti nadaljuje do jutra.

V zgodovini gibanja so bili časi, ko je bil »dan svobode« precej militanten v svojem pozivu za pravice seksualnih manjšin. Skozi vsa leta je parada predstavljala enega glavnih političnih izrazov skupnosti. Sčasoma pa ni postala samo zabavna, pač pa tudi briljantna na pogled. Kot osrednji kulturni dogodek San Franciscu že nekaj let priteguje bogate sponzorje. Uradni katalog *Pride* 2000 je bil natisnjen na 304 straneh sijajnega papirja in tiska, več kot polovica vsebine pa sestavljajo reklame najbolj uglednih korporacij. Predgovora sta napisala bivši predsednik Clinton in Al Gore. Današnja parada se ne more več primerjati s tistimi izpred nekaj desetletji, od katerih je bil najbolj vesel in najbolj žalosten pohod povezan z istim človekom. Ples na ulici ob izvolitvi Harveyja Milka v mestni svet ter solze in sveče leto pozneje ob njegovi smrti.

Nekateri teh časov še niso pozabili. Tudi zato je vsakoletni *Pride* priložnost za izpraševanje vesti. Je to še ista skupnost, ki je od jeze zažgala policijske avtomobile, ker je bil Milkov morilec Dan White blago obsojen zaradi olajševalne okoliščine, češ da je bil v času umora zasvojen z »*junk*« hrano? Lanskoletni *Pride* si je za tempo izbral svobodo. Kaj danes svoboda pomeni članom skupnosti? Za nekatere je svoboda pravica do istospolne poroke in vzgoje otrok. Drugi poudarjajo pravico služenja v vojski. Spet drugi čutijo, da svoboda ne more biti uresničena, dokler se ne bo ustavilo nasilje nad skupnostjo. Nekateri enačijo svobodo z »izhodom iz omare«, drugi z zaščito pred grožnjo aidsa in raka na dojki. Mene pa je dve leti, ki sem ju preživela na Castru, najbolj osvobajala izkušnja, da je svoboda lahko tudi dom, prostor. Ne tisti, v katerega si rojen, pač pa tisti, ki ima najbolj odprte meje.

Danes so ameriški homoseksualci politično čvrstjeji, kot so bili kdajkoli prej. V San Franciscu imajo svoje predstavnike v mestnem svetu tako geji kot lezbijke. Jezik njihovih političnih kampanj se je profesionaliziral in v ničemer več ne spominja na komedijantske nastope Harveyja Milka, ki je razglašal, da ima največje možnosti za župana tisti kandidat, ki bo uspešno rešil problematiko pasjih iztrebkov na javnih površinah. Mavrično majico je junija v znak solidarnosti nosil tudi sedanji župan William Brown. Lani je le malo manjkalo, pa bi San Francisco dobil za župana prvega deklariranega geja. Brownov najresnejši tekmeč za župana je bil predsednik mestnega nadzornega sveta Tom Ammiano, bivši poklicni komedijant in učitelj.

Družbena vplivnost je povezana z rastočim standardom homoseksualne populacije. Po coming outu v spolnosti in politiki so geji prodrli tudi v biznis. Zadnje čase smo priče pravemu boomu queer poslovnosti. Gey in lezbična skupnost v zalivskem območju je lani izdala lastni poslovni telefonski imenik. Na skoraj sto rumenih straneh se vrstijo ponudbe od zavarovalnih polic do notranje stanovanjske opreme. Ponudba je prvenstveno naslovljena na ciljno publiko homoseksualne skupnosti, vendar pa se to sklenjeno razmerje čedalje bolj odpira tudi navzven. Frizerski saloni, masažni in fitness studii na Castru se polnijo s zunanji strankami vseh spolnih naravnosti. Podobno kot včasih Židje v bančništvu geji prevzemajo vodstvo v panogah, kot sta moda in nega telesa. Občutek za telo in oblačenje, zgodovinsko povezan z mimikrijo in transvestizmom, je iz stigme prerasel v večšino, ki se dobro trži.

Ekonomsko stabilni srednji sloj queer populacije sestavljajo izobraženi posamezniki s težnjami po urejenem življenju. Vrednote kot so zdravje, služba in urejeno partnerstvo, so izpodrinile epikurejsko maksimo »Jej, pij in se veseli, kajti jutri boš mrtev!« Nova zdravila omogočajo aktivno življenje tudi tistim, ki so se okužili z virusom aidsa. Kljub visoki ceni – povprečni strošek za zdravila znaša okrog 20.000 dolarjev na leto – si jih lahko privoščijo vedno več življenjsko ogroženih ljudi. Nore nočne zabave so vse manj sinonim za dobro izrabo prostega časa; geji zdaj kolesarijo, raftajo in planinarijo. Novo življenjsko pravilo se glasi: »Živeti vsak trenutek v največji polnosti!« To pravilo pa ne kliče samo po duhovni prebujenosti. Takšno življenje zahteva tudi drage pripomočke od organsko vzgojene hrane do medijske tehnologije.

Geji so postali nova potrošniška sila, ki so jo končno opazile tudi korporacije. Te izvajajo dobro planiran napad tako na globalno skupnost kot tudi na posamezne soseščine, kot je Castro. Povprečna starost ljudi na Castru se giblje med dvajset in štirideset let. Življenje brez otrok in z njimi povezanimi stroški omogoča presežek prostega časa in denarja. Na Castru so se začele množiti turistične poslovalnice, gigantske korporacije kar tekmujejo, kdo bo čimprej zaplenil dragocene lokacije. Kavarna Starbuck je lani prevzela prostor in odjemalce očarljive kavarnice Pasha Coffey. Samopostrežna iz sedemdesetih, ki daje delo tudi Johnyju z malo počasnejšo pametjo, komajda še životari. Še lani so kake gospe pozno zvečer, ko so se zaprle trgovine, pred njimi prodajale svoje lončnice ali filigranske izdelke. Sedaj so te koticke zavzeli klošarji. Pojav »parazitov« potrjuje, da gre za dobro prekrvavljeno soseščino.

Prepoznanje homoseksualcev kot potrošnikov je pravzaprav le ena sestavina medijskih strategij korporacij. Širši učinek ima tržna ideologija, po kateri so tudi večinski potrošniki pojmovani kot queer: čudni, nedodelani, brez pravilne identitete. Podobno kot istospolno ali transspolno bitje je tudi sodobni potrošnik bitje v izgradnji, bitje, ki si mora svojo identiteto nekako narediti, natančneje – kupiti. V ameriški družbi, ukleščeni v težnjo po neomejeni izbiri na eni in po varnosti na drugi strani, predstavlja vsak koncept svobode velik tržni potencial. Mediji, ki si od nekdanj utirajo pot do potrošnikov preko njihovih spolnih želja, so v zadnjih letih odkrito posegli po homoseksualni imažeriji. Reklama s kancem protesta prinaša večje dobičke. Tovrstne reklame niso vzniknile nenadno, saj že nekaj let gledamo slike hrepenečih lepotcev, ki prodajajo spodnjice in parfume. Novost je v tem, da jih zdaj v reklamah izpodrivajo prijazna dekleta ali fantje v dvoje, v troje, v četvero. Reklame za najrazličnejše artikle postajajo podobne oglasom za skavtske organizacije. Sestrstvo in bratstvo. Skupnost. Subverzivni naboj homoseksualne skupnosti je postal predmet blagovne menjave. Postavlja se vprašanje, ali jo bo to pokopalo. S tem vprašanjem pa se ubadajo le nekateri njeni člani. Mnogi imajo drugačne probleme. Ali ste na primer moški, ki ga zlorablja drug moški? In če ste ženska – ali vas partnerka sili k neprostovoljnemu seksu, ogroža vašo družino, otroke, prijatelje in domače živali? Ste prenehali jemati zdravila, ker so vas nekateri prepričali, da je aids le izmišljotina farmacevtske industrije? Zaradi vseh teh in drugih problemov bo skupnost v prihodnosti še potrebna. Najbrž pa ne bo več oblikovala strnjjenih sosesk, kot je Castro. Postala bo bolj virtualna.

Tudi homoseksualna kultura postaja vse bolj medijska in virtualna. Še preden je bila njena definicija natančno določena, smo že priče njenemu redefiniranju do komaj še verjetnih mej. Izjemni spekter homoseksualnih medijskih osebnosti se je iz pop kulture razširil tudi na televizijo, to zadnje trdnjavo konservativnih vrednot. Osebnosti zadeve homoseksualnih medijskih osebnosti, kot je na primer Ellen DeGeneres, so postale javne afere. Lanskoletni tradicionalni mednarodni filmski festival gejevskega in lezbičnega filma je v svojo »družino« uvrstil tudi *Prvinski nagon* s Sharon Stone, zaradi katerega so šle lezbijke ob njegovem nastanku protestirale na cesti. Biti gej je postalo moderno. Kakšne spremembe bo to prineslo Castru, ni težko predvideti. Nekateri spomine pa bo najbrž težko tržiti. Na primer spomin na osemdeseta leta, ki so ulico ljubezni spremenila v ulico smrti. V boju z aidsom so mnogi omagali, skupnost pa je preživela. In če se bodo uresničile želje mnogih homoseksualcev, ki se borijo za zakonsko urejeno starševstvo, potem bodo na Castro prišli tudi otroci. Castru želim še dolgo in zdravo življenje. Naj se nikoli ne postara!

Marija Mojca Pungercar